

Adanmış Ömürler

s. 2

**Medeniyet İnşa Eden İnsan:
Kayseri Ağırnaslı Mimar Sinan**

Nesilden Nesile

s. 3

**Gönüllerdeki İz:
Kimliğimiz**

Hatırlayalım

s. 4

**Asr-ı Saadetten Hatıralar:
Oyuna Dalan Çocuk**

SÜHEDA

DEĞERLER EĞİTİMİ GAZETESİ

KASIM | 22

Vicdanın Sesine Yolculuk: Sorumluluk!

Günlük hayatımız içinde, evde olsun okulda olsun yerine getirmemiz gereken birçok iş vardır. Mesela; okul ödevlerini yapmak, anne babamıza yardım etmek, bir arkadaşımızın derdini dinlemek, odamızı temiz tutmak, sağlığını korumak bunlardan bazılarıdır.

Sokağımızı, park vb. ortak alanları temiz tutmak ve Allah'ın bize ikram ettiği nimetlere daima şükretmek de bizim sorumluluğumuzda olan işlerdendir. Rabbimizin akıllı ve ince duygulu olarak yarattığı biz insanlar, istediğimiz davranışları yapabilmek bakımından hür kimseleriz. Doğru ve yanlış olanı, iyi ve kötü olanı, aklımızla ve duygularımızla fark edebiliriz. Ancak hür olmamız her şeyi yapabileceğimiz anlamına da gelmemelidir. Dolayısıyla yapıp ettiğimiz iş ve davranışlardan her zaman sorumlu oluruz.

Öyleyle:

* Derslerimizdeki başarımızdan anne babamıza ve öğretmenlerimize karşı sorumluyuz. Onların bizim üzerimizdeki emeklerini boşa çıkarmamalı, iyi yetişmiş bir insan olmalıyız.

* Odamızı ve eşyalarımızı derleyip toplamaktan annemize ve ailemize karşı sorumluyuz. Çünkü herkes temiz ve düzenli bir evde yaşamak ister.

* Arkadaşlarımıza karşı güvenilir, yardımsever ve iyi bir dost olmaktan sorumluyuz. Çünkü hepimiz ancak bu şekilde sevgiyle ve huzurla yaşayabiliriz.

* Çevremizde yardıma muhtaç fakir kimselerle yiyeceklerimizi, giyeceklerimizi ve paramızı paylaşmaktan sorumluyuz. Çünkü Rabbimiz bize verdiği nimetleri onlarla paylaşmamızı istiyor. Hem biz de o dertli ve garip insanların hayır dualarına muhtacız.

* Çevremizdeki kedi ve köpekleri aç bırakmamaktan sorumluyuz. Çünkü ağzı ve dili olmayan o hayvanlar bize Allah'ın bir emaneti ve onlar bizim merhametimize muhtaçtır.

* Okul ve sınıf kurallarına uyarak daha başarılı bir eğitim ve öğretim sunulmasına katkı sağlamaktan sorumluyuz. Çünkü başarıya açılan kapının birçok anahtarı vardır ve her birimiz başarı kapısını açan bu anahtarların birine sahibiz.

Sorumluluk Duygusuna Sahip Olan Ne Yapar?

- * Sağlığına dikkat eder, faydalı yiyecekler yer.
- * Kendine verilen emanete sahip çıkar.
- * Ödevlerini yapar.
- * Odasını toplar, pijamalarını yerine koyar.
- * Namazlarını kılar.
- * İşi bittiğinde, musluğu güzelce kapatır.
- * Etrafındaki eşyaları korur.
- * Anne ve babasının sözünü dinler.
- * Çevreyi temiz tutar.
- * Bütün canlıların hakkını gözetir.

Yüce Allah, yeryüzünde yarattığı her şeye sorumluluklar yüklemiştir. Hiçbir şeyi birbirinden bağımsız yaratmamıştır. Hayvanların, bitkilerin, gökteki gezegen ve yıldızların ayrı ayrı görevleri vardır. Biz insanlar da önce Rabbimize sonra etrafımızdakilere karşı sorumluyuz. Bizler sorumluluklarımızı yerine getirdiğimizde hem huzurlu hem mutlu oluruz. Sorumluluklarımız bize kendimizi değerli ve önemli hissettirir. Annemiz, babamız, arkadaşlarımız ve bütün insanlar bizi sever.

Güçlü bir toplum yapılanması için gerekli olan temel şartlar arasında bulunan sorumluluk ve görev bilincinin, toplumu oluşturan fertler arasında sağlıklı bir şekilde yaygınlaştırılması, insanların düşünce, söz ve davranışlarında yer etmesi gerekmektedir. Çünkü insan, ancak bu sayede kendi onurunu ve sahip olduğu değerler bütününi geliştirebilir ve koruyabilir.

Sorumluluk Duygusuna Sahip Olan Ne Yapmaz?

- * Emanete ihanet etmez.
- * Ödevlerini ihmal etmez.
- * Dağınık ve düzensiz olmaz.
- * Namazlarını aksatmaz.
- * Hiçbir şeyi israf etmez.
- * Hayvanlara ve bitkilere zarar vermez.
- * Çevreyi kirletmez.
- * Televizyon seyrederek çok vakit harcamaz.
- * Bilgisayarda boş vakit geçirmez.
- * Gereksiz ve kötü söz söylemez.

İnsanın sorumluluk ve görev bilincine sahip olması demek, ahlaklı bir birey olması demektir. İyi ve kötü noktasında bir toplumda ortak bir anlayış bulunmasaydı, düzen ve huzur yerine kargaşa hâkim olurdu. Kargaşanın olduğu toplumlarda sistem çökeceğinden insan onuruna yaraşmayacak bir hayat yaşanır. Sorumluluk ve görev bilincini içselleştirmiş bireylerden oluşmuş toplumlar, güçlü ve huzurlu toplumdur.

Medeniyet İnşa Eden İnsan: Kayseri Ağırnaslı Mimar Sinan

Mimar Sinan, yapmış olduğu cami, medrese, kervansaray gibi eserlerle, büyük bir sanatkârdır. Üzerinden yüzyıllar geçmesine rağmen bu eserler sağlamlığını ve güzelliğini koruyor. Bugünün mimarları ve sanatkârları Mimar Sinan'ın muhteşem eserlerini hâlâ hayranlıkla seyrediyor.

İşte anlatacağımız hikâye, bu büyük mimarın eserlerinden Süleymaniye Camii'nin restorasyonu (tamiri) sırasında bir ustanın başından geçmiş:

Bundan yıllar önce, caminin bahçe kapıları üstündeki kemerleri meydana getiren taşlar çürümeye başlamış. Böyle olunca, kemer taşlarının

“Bu kemeri oluşturan taşların ömrü yaklaşık dört yüz senedir.”

yenilenmesi gerekmiş. Restorasyonla ilgilenen ustalar, tamiri aslına en uygun şekilde yapmak istiyorlarmış. Bunun için, taş kemeri yavaşça sökmeye ve bunların yapılırken nasıl dizildiğini incelemeye başlamışlar.

Bu sırada, kemerin ortasındaki kilit taşı yerinden çıkarır çıkarmaz, bir şişenin içinde dürürlü bir kâğıt bulmuşlar. Mimar Sinan imzası taşıyan o kâğıtta şunlar yazılıymış:

“Bu kemeri oluşturan taşların ömrü yaklaşık dört yüz senedir. Yeterince zaman geçtiğinde, taşlar çürümüş olacak ve siz bu kemeri yenilemek isteyeceksiniz. Bu mektubu size, işinizi

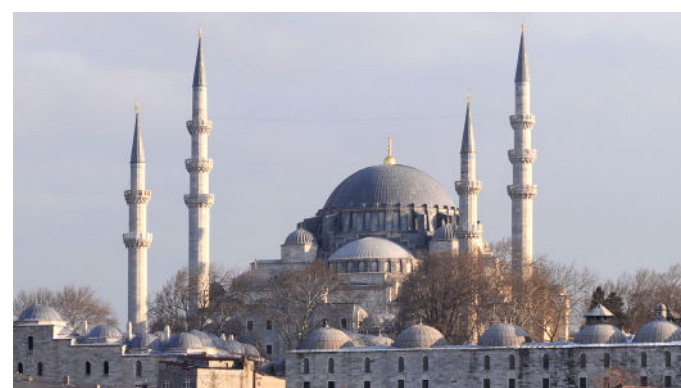
➤ BİYOGRAFİ

ADANMIŞ ÖMÜRLER

kolaylaştırmak ve neler yapmanız gerektiğini anlatmak için yazıyorum.”

Devamında gerekli tüm bilgilerin de bulunduğu bu mektup yardımıyla, kemerler kolayca tamir edilmiş.

Gördüğünüz gibi Mimar Sinan, işini böyle güzel ve mükemmel yapan ve bizim kendisiyle iftihar ettiğimiz dâhi bir dedemizdir. O, inşa ettiği bir eserin, dört asır sonraki tamirinin güzel yapılmasında bile kendisini sorumlu görüyor. Allah, bize de böyle ince anlayışla ve sorumluluk duygusuyla yaşamayı ve torunlarımızın gurur duyacağı hayırlı işlerde bulunmayı nasip etsin.

Taşın Altına Elini Koymak: Sorumluluk Bilincine Sahip Olmak

Her birimiz hayatla mücadele ederken bir yandan da mutlu olmayı isteriz. Mutlu olmak için yaşanan bir olayın bize olumlu bir tesiri olmalıdır ki biz bu vaziyete sevinelim. Hayatta mutlu olmak amacıyla bazı kararları sonuçlarını da göz önünde bulundurarak alırız. Buna sorumluluk diyoruz. Sorumluluk, kişinin kendi davranışlarını veya kendisinin de içinde bulunduğu herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesidir. Sorumluluklar hayatımızın önemli bir parçasıdır. Gerek bir öğrenci gerek bir işçi gerekse anne veya baba olsak bile bilhassa mühimi insan olmamızdır. Çevremize ve kendimize bir şeyler katmak, fayda sağlamak; vatanımıza,

milletimize hayırlı bir evlat olmak; düzenli, temiz, parlak bir kişiliğe sahip olmak, kimseye maddî veya manevî zarar vermemek sorumluluklarımıza örnektir. Bu sorumluluklardan çoğu zaman kaçsak da sırtımıza bir yük gibi gelse de bunlar hayatımızın bir parçasıdır. Sorumluluklarını yerine getiren insanlara sorumlu insan diyoruz. Zira bu kişiler sorumluluklarını bilerek hayatlarına yön veren kimselerdir. Şu hayat çemberinde adım adım ilerleyenlerdir. Çünkü istedikleri şey için bir adım atmak gerekir. Sorumluluk, başarıya giden yolda altın anahtarlardan biridir. Bizler de sorumluluklarımızın farkına varıp hayatımızı buna göre şekillendirerek iyi insanlar olabiliriz. Bizler

➤ MEHMET BAYRAM | 7/C

SİZDEN GELENLER

hayatta her zaman sağlık, huzur, varlık, başarı gibi birçok değere sahip olmak isteriz. Ancak bunlar yalnızca istemekle olmaz. Çalışmak ve azim göstermek lazım gelir. İstekler, sorumluluklar karşısında gerçekleştirilecek şeylerdir. Sorumluluk bilinci aşısını kendimize enjekte etmekten korkmayalım. Büyüklerimiz *“Elini taşın altına koy.”* diye boşa dememişler. Sorumlulukların altında bunalırken eğer sorumlu bir insan olup sorumlulukları tek tek üstlenirsek hayat bize bir ömür mutlu bakar. İnsan olma gayemiz de bunu gerektirir.

Gönüllerdeki İz: Kimliğimiz

* Akşam pişirdiği yemekten, belki canları çekmiştir diyerek komşusuna bir tabak götürmeyi âdet hâline getirmiş olan bizim annelerimizdir.

* Kendisine gelen müşterinin istediği ürünü sattıktan sonra, “Beyefendi ben siftah yaptım, isterseniz ikinci istediğinizi de komşumdan alınız, henüz o siftah yapmadı.” diyen kanaatkâr insanlar bizim ecdadımızdır.

* Muhtaç kişi alırken mahcup olmasın, istediği kadar alsın; verenin de kim olduğu bilinmesin diye sadaka taşları yapan bizim dedelerimizdir.

* Fakirlere erzak dağıtırken onlar utanmasın diye, gündüz değil de akşam karanlığını seçen bizim ince düşünceli milletimizdir.

* Camilerin duvarlarına kuş evi yaparak onların yemsiz ve susuz kalmamalarını sağlayan bizim büyüklerimizdir.

* Dostluğu ahiret kardeşliği olarak görüp dostuna ‘ahretlik’ diye hitap eden bizim annelerimizdir.

Sorumlu Bir İnsan Olursam Ne Kazanırım?

- * Ödevlerimi zamanında yaptığım için başarılı bir kişi olurum.
- * İnsanlar, her yaptığım hareketin bir sebebi olduğunu düşünür, bana hak verir.
- * Kur’an’da hayırla ve güzelliklerle müjdelenen insanlardan biri olurum.
- * Namazlarımı kılıp Kur’an okuma sorumluluğumu yerine getirdiğim için ahlakım güzelleşir.
- * Tertemiz, sağlıklı bir bedenim ve çevrem olur.
- * Yemyeşil ve tertemiz bir doğada yaşar, nimetlerinden faydalanırım.
- * Elimden geleni yaptığım ve çalıştığım için vicdanım rahat, huzurlu olurum.
- * Sorumluluklarımı yerine getirdiğim için kimsenin hakkı üzerimde kalmaz.

Sorumsuz Bir İnsan Olursam Ne Kaybederim?

- * Geleceğimi kendi ellerimle mahvetmiş olurum.
- * Hesabını veremeyeceğim bir amel defterim olur. Hem bu dünyada hem de ahirette kaybederim.
- * Güven duyulmayan, arkadaşlığı tercih edilmeyen bir kişi olurum.
- * İbadetlerimi düzenli yapmadığım için huzursuz ve sıkıntılı bir yaşamım olur.
- * Çevremdeki insanlar tarafından sevilmem, kimse benimle birlikte yaşamak istemez.
- * Plansız ve eksik olan işlerim birikerek ruhumu daraltır, huzursuz olurum.
- * Bedenim yıpranır, çehrem solar, bakımsız ve kirli bir görüntüm olur.
- * Gelecek nesillere tükenmiş ve eskitilmiş bir çevre bırakır, insanların hakkını ve ahını alırım.

SÜHEDA

DEĞERLER EĞİTİMİ GAZETESİ

YIL 1 - SAYI 1
KASIM 2022 - İSTANBUL

(Yılda yedi sayı yayımlanır.)

İMTİYAZ SAHİBİ

Enes AYDIN Müdür Yardımcısı

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Enes YILDIRIM Türkçe Öğretmeni

EDİTÖRLER

Esra ARSLAN DKAB Öğretmeni
Rumeysanur ELALDI DKAB Öğretmeni
Taner DUMAN Türkçe Öğretmeni
Bülent KARAKAN Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni

YAZI İŞLERİ

Değerler Eğitimi Komisyonu

GRAFİK TASARIM

Enes YILDIRIM Türkçe Öğretmeni

GÖRSEL İNCELEME

Sinem ESMER Görsel Sanatlar Öğretmeni

BASIN YAYIN

Cengiz KURT Memur

İLETİŞİM

0 212 620 00 75 • Esenyurt, İstanbul
esenyurtsehitlerortaokulu.meb.k12.tr

KAYNAKLAR

T.C. Cumhurbaşkanlığı Diyanet İşleri Başkanlığı,
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Anadolu Ajansı

Şüheda’da neşredilen içeriklerin tüm yayın hakları Esenyurt Şehitler Ortaokuluna aittir. Matbu veya dijital başka mecralarda kullanımları, okulun iznine tabidir.

e-Gazete arşiv bağlantısına gitmek için kare kodu cihazınıza okutabilirsiniz.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

Enbiyâ Sûresi, 107

“Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.”

En Güzel Rehberim: Sevgili Peygamberim ﷺ

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) bir gün mescitte arkadaşlarıyla sohbet ediyordu. Allah’a karşı en büyük kulluk görevimiz olan beş vakit namazın önemini anlatmak için onlara bir soru sordu:

— Ashabım, ne dersiniz? Birinizin kapısının önünde bir nehir aksa, o kimse her gün beş defa bu nehirde yıkansa, kendisinin üzerinde kirden bir eser kalır mı?

Arkadaşları cevap verdiler:

— Ey Allah’ın Resûlü, o insanın üzerinde kirden hiçbir eser kalmaz, tertemiz olur.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.):

— Öyleyse beş vakit namazı kılan kulunu da Rabbimiz, günahlardan işte böyle temizler, buyurdu. (Buhârî, Mevâkîf, 6)

Asr-ı Saadetten Hatıralar: Oyuna Dalan Çocuk

HATIRA

HATIRLAYALIM

Medine’de, Enes adında bir çocuk vardı. Enes’in babası uzak bir ülkeye gitmiş ve ne yazık ki orada ölmüştü. Yetim kalan Enes’i annesiyle birlikte yaşıyordu. Peygamberimizi de çok seviyordu. Peygamberimiz Mekke’den Medine’ye hicret edince çok mutlu olmuştu. Tek dileği Allah’ın elçisiyle birlikte olmak, onu yakından görebilmektir.

Enes’in bu isteğini bilen annesi onu bir gün elinden tutarak peygamberimize götürdü.

— Ya Resûlallah! Medine’ye gelince herkes size bir hediye verdi. Ancak ben yoksul ve kimsesiz bir kadını. Size verecek bir şeyim yok. Eğer kabul ederseniz bu küçük oğlumu size hizmet etmesi için vermek istiyorum. O akıllı bir çocuktur, sizin hizmetinizde bulunsun, dedi.

Küçük Enes, afacan bakışlarını peygamberimize dikmiş, tatlı tatlı gülümsüyordu. Peygamberimiz Enes’in başını okşadı. Annesini kırmadı. Bu sevimli çocuğu yanına kabul etti.

Enes’in sevincine diyecek yoktu. O günden sonra Allah’ın elçisinin yanından ayrılmadı. Artık her gün yeni şeyler öğreniyor, peygamberimizi dünyadaki her şeyden daha çok seviyordu.

Bir gün peygamberimiz, Enes’i bir yere gönderdi. Enes, hemen yola koyuldu. Fakat giderken yolda arkadaşlarını gördü. Birden niçin yola çıktığını unuttu. Arkadaşlarıyla oyuna daldı. Oyun öyle tatlıydı ki vaktin nasıl geçtiğini anlayamadı. Enes’in nerede kaldığını merak eden peygamberimiz, onu

aramaya çıktı. Yolda Enes’i arkadaşlarıyla görünce yanına yaklaştı ve ensesinden yumuşacık tutarak:

— Enes, seni gönderdiğim yere gittin mi, diye sordu.

Enes, peygamberimizi görünce birden görevini hatırladı. Yüzü utancından kıpkırmızı oldu.

— Hemen gidiyorum Ey Allah’ın Resûlü diyerek hızla gözden kayboldu.

Enes o gün, peygamberimizin verdiği görevi geciktirdiği için çok üzülüyordu. Bundan sonra sorumluluklarını aksatmamak için kendi kendine karar aldı.

Enes (*radıyallâhu anh*), peygamberimizin yanında büyüyen çocuklardan biriydi. Mutluluğu bir ömür boyu sürdü.

Şiir

Biz, kısık sesleriz... minareleri,
Sen, ezansız bırakma, Allah’ım!
Ya çağır şurda bal yapanlarını;
Ya kovansız bırakma, Allah’ım!
Mahyasızdır minareler... göğü de
Kehkeşansız bırakma, Allah’ım!
Müslümanlıkla yoğrulan yurdu
Müslümansız bırakma, Allah’ım!
Bize güç ver... cihâd meydanını
Pehlivansız bırakma, Allah’ım!
Kahraman bekleyen yığınlarını
Kahramansız bırakma, Allah’ım!
Bilelim hasma, karşı koymasını:
Bizi cansız bırakma, Allah’ım!
Müslümanlıkla yoğrulan yurdu
Müslümansız bırakma, Allah’ım!
Yarının yollarında, yılları da
Ramazansız bırakma, Allah’ım!
Ya dağıt kimsesiz kalan sürünü,
Ya çobansız bırakma, Allah’ım!
Bizi sen sevgisiz, susuz, havasız
Ve vatansız bırakma, Allah’ım!
Müslümanlıkla yoğrulan yurdu
Müslümansız bırakma, Allah’ım!

(Arif Nihat Asya, Dua)

MASAL & HİKÂYE

KİTAPLIK

Atasözleri

- * Çoban yatmazsa, sürüye kurt girmez: Sorumluluklarına özen gösterirsen zarar görmezsin.
- * Bakarsan bağ bakmazsan dağ olur: Sorumluluklarını yerine getirip çalışırsan verimli ve başarılı olursun. Çalışmaz ve sorumsuz davranırsan işlerin birikir ve aşılamaz hâle gelir.
- * Emek olmadan yemek olmaz: Sorumluluklar yerine getirilmeden başarılı olunmaz.
- * Bugünün işini yarına bırakma: Sorumluluklarını zamanında yerine getir.
- * Eşeğini sağlam kazığa bağla: Allah muhakkak korur ancak kişinin de tedbirini alması gerekir.

“Minareleri,
Sen, ezansız
bırakma,
Allah’ım!”

Deyimler

- * Başında kavak yeli esmek: Sorumluluklara aldırmadan, gerçeklerin farkında olmadan yaşayan insanlar için kullanılır.
- * Elini taşın altına koymak: Sorumluluğu üstlenip, çalışmaya başlamak.
- * Durumdan vazife çıkarmak: Ortaya çıkan duruma bakarak yapması gereken sorumlulukları fark etmek, görevleri üstlenmek.
- * Mesuliyet almak: Kendi işi olarak görüp sorumluluğuna almak.
- * Vebal altında kalmak: Yapılan iş ya da olayda sorumluluk hissetmek.

Kitaplığımızda Bu Ay: Dede Korkut Hikâyeleri

O kuyacağınız kelimelerin anlamını kavradıkça hüznü, öfkeyi, neşeyi bir arada duyarsınız. Kahramanlar er meydanına inerler. Ama güzel atlara siz biner, iyi huylu çocuklarla siz arkadaşlık edersiniz. Ak meydanlarda yay gerer, ok atarsınız. Kara çelik öz kılıcı siz sallarsınız. Döne döne siz dövüşürsünüz. Boğa, buğra, arslan gibi azgın hayvanları, kızgın düşmanları siz yenersiniz. Büyük zaferlerin kahramanı siz olursunuz.

Allah Allah demeyince işler düzelmez. Kadir Mevla vermeyince er zengin olmaz. Ezelden yazılmayınca kul başına kaza gelmez. Eceli yetmeyince kimse ölmez. Ölen adam dirilmez. Çıkan can geri gelmez. Çağlayarak sular taşsa deniz dolmaz. Büyüklük taslayanı Allah sevmez. Gururlu kibirli kişide devlet olmaz. Devletsiz kişinin şerrinden sizi Allah saklasın beyim!..